

Analiza principalilor indicatori social - economici ai municipiului Chișinău comparativ cu alte regiuni ale Republicii Moldova, pentru anul 2023

I. Situația demografică

Numărul populației cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2024, în Republica Moldova, a constituit 2,4 mil. persoane, fiind în scădere cu circa 69 mii persoane (-2,8%) față de începutul anului 2023. În mun. Chișinău, populația cu reședință obișnuită a cifrat 665,5 mii persoane ceea ce constituie 27,5% din populația țării.

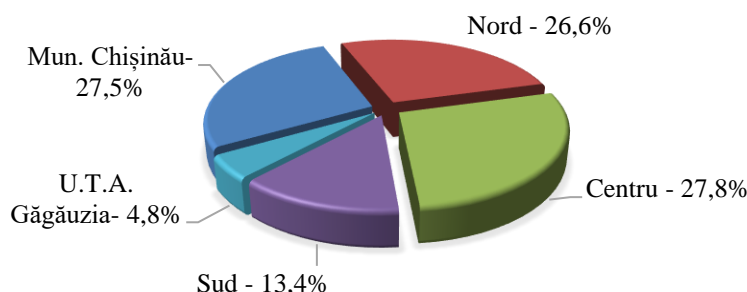

Fig.1 Repartizarea populației cu reședință obișnuită, în profil teritorial, la 1 ianuarie 2024

În regiunea *Centru*, populația cu reședință obișnuită a constituit 674,2 mii persoane (27,8%), în *Nord* – 644,6 mii persoane (26,6%), în *Sud* – 323,9 mii locuitori (13,4%), iar în *UTA Găgăuzia* – 115,2 mii locuitori (4,8%).

În anul de referință, densitatea populației pe 1 km², în *mun. Chișinău* a constituit 1 164,2 locuitori; în regiunea *Nord* – 64,4 locuitori, în *Centru* – 63,4 locuitori, în *Sud* – 43,9 locuitori, iar în *UTA Găgăuzia* – 62,3 locuitori.

În Republica Moldova, în anul 2023, s-au înregistrat 24 033 născuți-vii, fiind în scădere cu 11% față de anul precedent. În *mun. Chișinău* au fost înregistrați 6 034 născuți-vii (25,1% din totalul născuților în țară), în regiunea *Centru* – 7 495 născuți-vii (31,2%), în *Nord* – 6 068 născuți-vii (25,2%), în *Sud* – 3 341 născuți-vii (13,9%), iar în *UTA Găgăuzia* – 1 095 născuți-vii (4,6%).

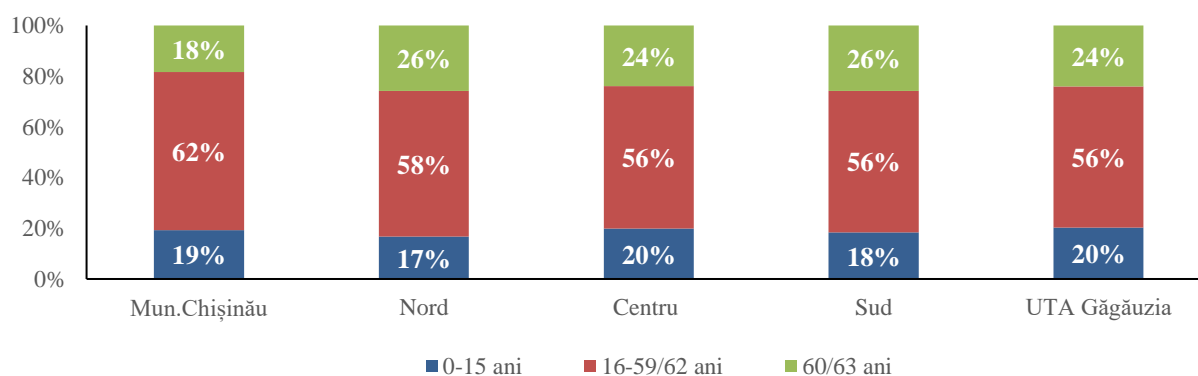

Fig.2 Repartizarea populației pe unele grupe de vârstă și pe regiuni, la începutul anului 2024

Conform *Fig.2*, repartizarea populației pe regiuni și pe unele grupe de vârstă, este relativ uniformă. Totuși, în mun. Chișinău, ponderea persoanelor în vârstă aptă de muncă este cea mai mare, iar ponderea persoanelor vârstnice este cea mai mică comparativ cu celelalte regiuni.

II. Câștigul salarial mediu lunar

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui salariat în unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și în toate instituțiile bugetare, care au sediul în mun. Chișinău, în anul 2023 a constituit 14 884,3 lei, fiind în creștere cu 16,1% sau cu 2 058,9 lei față de anul 2022 și a depășit cu 21,9% câștigul salarial mediu pe țară, care constituie 12 209,2 lei.

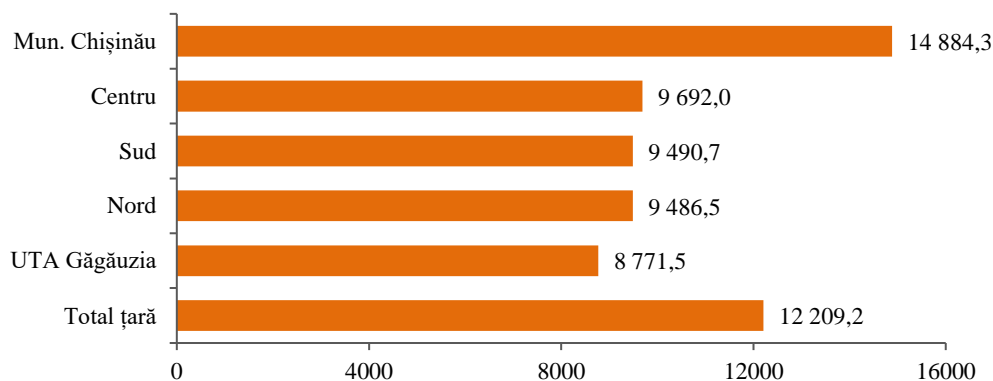

Fig. 3 Nivelul câștigului salarial mediu lunar brut, în profil teritorial, în anul 2023

Din *Fig.3* putem constata că în regiunile de dezvoltare a țării, cu excepția mun. Chișinău, câștigul salarial mediu lunar brut în anul 2023, a înregistrat un nivel mai mic decât media pe țară. Astfel, în perioada de referință comparativ cu anul precedent, se atestă următorul nivel de salarizare: *Centru* – 9 692 lei (+17,7%), *Sud* – 9 490,7 lei (+19,7%), *Nord* – 9 486,5 lei (+16,3%), *UTA Găgăuzia* – 8 771,5 lei (+13,7%).

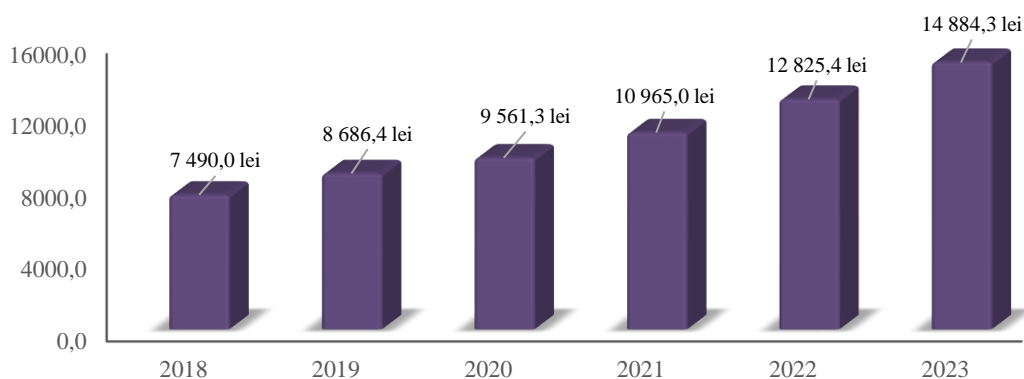

Fig.4 Evoluția câștigului salarial mediu lunar brut din mun. Chișinău, în perioada 2018-2023

Conform datelor statistice, în perioada anilor 2018-2023, evoluția câștigului salarial mediu lunar brut în mun. Chișinău a înregistrat o creștere constantă. În anul 2023, câștigul salarial mediu lunar brut a fost de circa 2 ori mai mare față de nivelul acestuia din anul 2018.

În perioada de referință, câștigul salarial mediu lunar în mun. Chișinău, pe activități economice este reprezentat astfel: în *administrație publică și apărare* - 17 701,4 lei, în *industrie și construcții* – 11 841 lei, în *învățământ* – 12 271,4 lei, în *agricultură, silvicultură și pescuit* – 9 875,5 lei, în *alte activități de servicii* – 15 851,6 lei.

III. Activitatea investițională

În anul 2023, volumul investițiilor în active imobilizate din țară a constituit 38 367,5 mil. lei (în prețuri curente), majorându-se cu 3,4% față de anul precedent. Activitatea investițională este distribuită neuniform pe teritoriul țării, fiind preponderent concentrată în mun. Chișinău, unde volumul investițiilor constituie 64,4% (24 697 mil. lei) din volumul total pe țară.

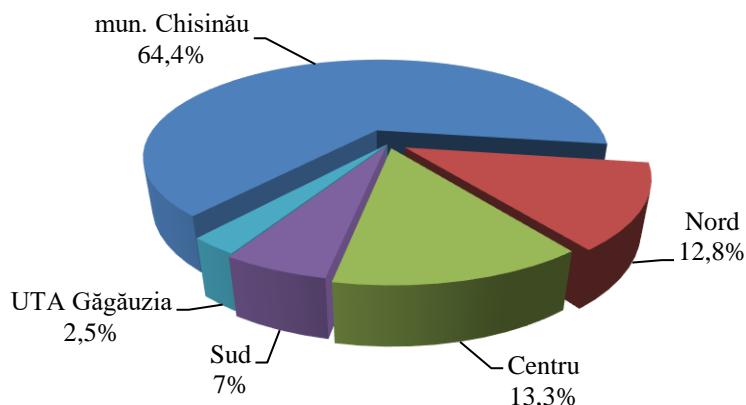

Fig.5 Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a investițiilor în active imobilizate, în anul 2023

În regiunea *Centru*, volumul investițiilor în active imobilizate a constituit 5 101,3 mil. lei (13,3%), fiind urmată de regiunea *Nord* cu 4 902 mil. lei (12,8%), *Sud* cu 2 704,4 mil. lei (7%) și *UTA Găgăuzia* cu circa 962,8 mil. lei (2,5%).

Investițiile finanțate din *mijloacele proprii* ale agenților economici reprezintă sursa principală de finanțare în realizarea procesului investițional cu o pondere de circa 65,8% în volumul total al investițiilor în active imobilizate din mun. Chișinău.

În profil regional, cota-parte a mijloacelor proprii ca sursă de finanțare a investițiilor în volumul total acestora este reprezentată astfel: în *Nord* – 55,2%, în *Centru* – 48,1%, în *Sud* – 49% și *UTA Găgăuzia* – 52,2%.

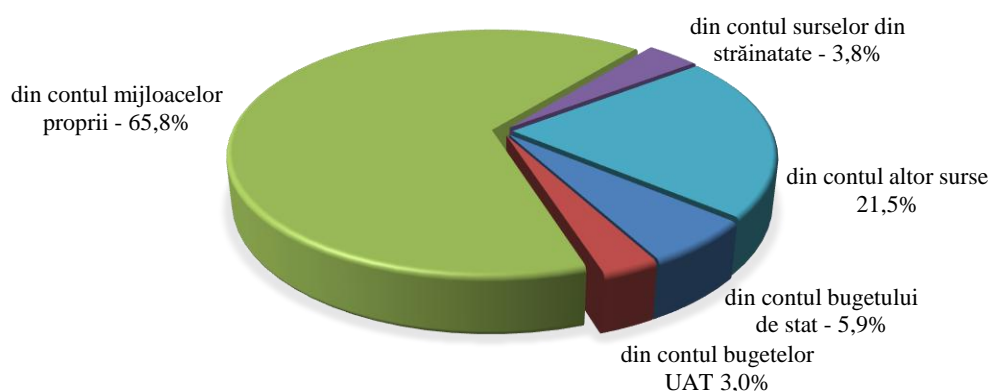

Fig. 6 Structura surselor de finanțare a investițiilor în active imobilizate din mun. Chișinău, în anul 2023

După *sursele de finanțare*, investițiile în active imobilizate din mun. Chișinău în anul 2023 în raport cu anul 2022, au înregistrat următoarele evoluții:

- *din contul mijloacelor proprii*: +1,6% (261,4 mil. lei);
- *din contul altor surse*: +9,8% (471,1 mil. lei);

- din contul bugetului de stat: +8,8% (117,8 mil. lei);
- din contul surselor din străinătate: +19,5% (151,9 mil. lei);
- din contul bugetelor UAT: -8,2% (67 mil. lei).

În perioada de referință, în toate regiunile de dezvoltare ale țării, au fost înregistrate majorări ale investițiilor din *contul bugetului de stat* de circa 2 ori pe fondul dezvoltării proiectelor investiționale în infrastructura publică.

Totodată, au scăzut investițiile din *contul mijloacelor proprii*, cu excepția mun. Chișinău, ca rezultat al scumpirii surselor de creditare, influențate de politica monetară antiinflaționistă din anul 2022, precum și a incertitudinilor economice determinate de războiul din țara vecină.

Investițiile în active imobilizate din *contul bugetelor UAT* au înregistrat o scădere cu 8,2% în mun. Chișinău, pe când în celelalte regiuni volumul acestora a crescut în raport cu anul 2022.

În perioada de referință, s-au majorat investițiile finanțate din sursele externe în regiunile de dezvoltare ale țării. Astfel, în regiunea *Sud*, aceste investiții au înregistrat o creștere de circa 2 ori, de la 49,2 mil. lei în 2022 la 102,7 mil. lei în 2023, iar în *Centru* cu 43,8% mai mult. În celelalte regiuni, creșterea a fost mai puțin semnificativă.

Pe *categorii de active*, în anul 2023 față de 2022, s-au majorat investițiile în *imobilizări corporale* în mun. Chișinău - cu 3%, în *Centru* - cu 6,7% și *Sud* - cu 6,8%, pe când în regiunea *Nord* s-au diminuat cu 1,7% și în *UTA Găgăuzia* - cu 8,7%.

În anul 2023, în Republica Moldova, s-au eliberat 3 414 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, fiind în creștere cu 0,6% față de anul 2022. În profil regional, se atestă creșteri ale numărului autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale, după cum urmează: în *Centru* - cu 124 de autorizații (+20,5%) și în *Sud* - cu 5 autorizații (+2,8%).

Totodată, în mun. Chișinău s-au eliberat cu 174 autorizații (-15,6%) de construire mai puțin pentru clădiri rezidențiale comparativ cu anul 2022, iar în *Nord* - cu 4 autorizații (-1,7%) mai puțin. În *UTA Găgăuzia* numărul autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale a fost la nivelul anului 2022.

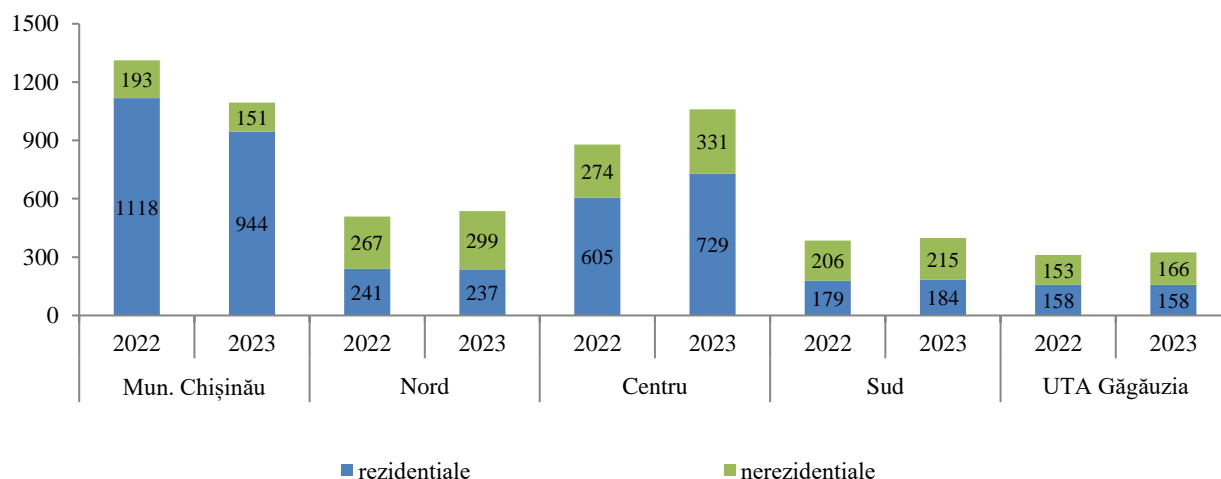

Fig.7 Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în anii 2022 - 2023, în profil teritorial

În perioada de referință, numărul autorizațiilor de construire pentru clădiri nerezidențiale în *mun. Chișinău* s-a micșorat cu 42 unități (-21,8%), pe când în celelalte regiuni se atestă creșteri după cum urmează: în *Centru* - cu 57 de autorizații (+20,8%), în *Nord* - cu 32 de autorizații (+12%), în *UTA Găgăuzia* - cu 13 autorizații (+8,5%) și în *Sud* - cu 9 autorizații (+4,4%).

IV. Producția industrială

În anul 2023, valoarea producției industriale fabricate în Republica Moldova a constituit 87 596,5 mil. lei, fiind în creștere cu 2,4% (în prețuri curente) față de anul precedent. În *mun. Chișinău*, întreprinderile industriale au fabricat producție, în valoare de 46 295,7 mil. lei, fiind în creștere cu 6,8% comparativ cu anul 2022.

Tabelul nr.1 Valoarea producției industriale fabricate și livrate, pe regiuni de dezvoltare ale țării, în anul 2023

Regiuni	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate	
	mil. lei	ponderea în total, %	mil. lei	ponderea livrărilor pe piața externă, %
Total	87 596,5	100,0	82 104,4	34,5
Mun. Chișinău	46 295,7	52,9	42 916,7	22,3
Nord	19 281,7	22,0	18 494,1	50,2
Centru	14 952,5	17,1	14 290,3	45,0
Sud	4 329,7	4,9	3 784,9	42,8
UTA Găgăuzia	2 736,9	3,1	2 618,4	56,0

Datele în profil regional de dezvoltare, prezintă concentrarea activităților industriale în proporție de 52,9% în *mun. Chișinău*, 22% - în regiunea *Nord* și 17,1% - în regiunea *Centru*. Regiunea *Sud* și *UTA Găgăuzia* dețin cele mai mici ponderi, în totalul producției industriale fabricate în țară, respectiv de 4,9% și 3,1%.

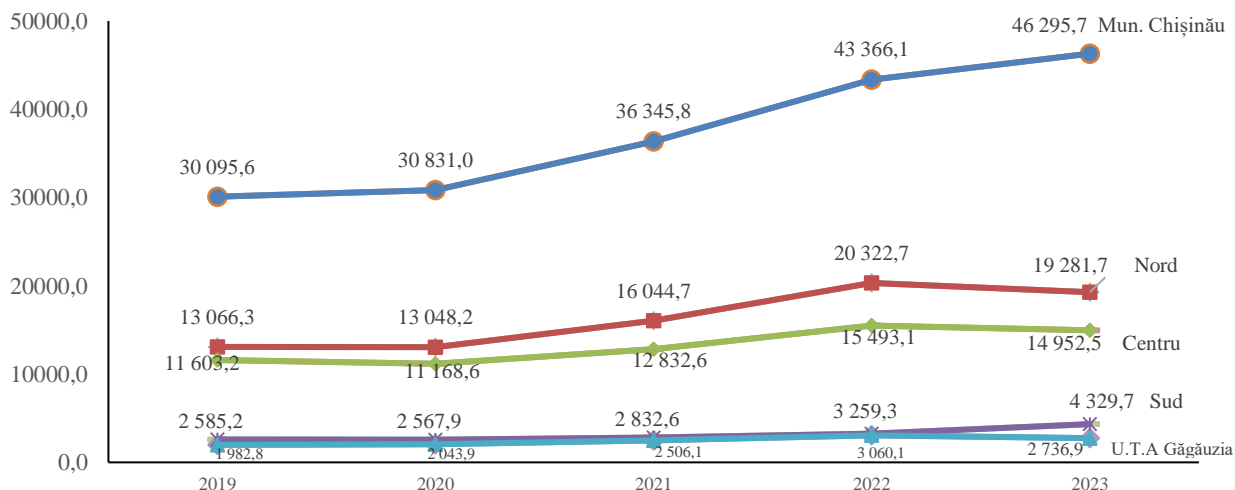

Fig.8 Evoluția producției industriale fabricate, în profil teritorial, în perioada 2019-2023

Conform Fig.9, putem constata că în perioada 2019-2022, în toate regiunile de dezvoltare ale țării s-a înregistrat o tendință de creștere a valorii producției industriale fabricate. Totodată, în anul 2023, în regiunea Nord s-a înregistrat o scădere cu 5,1% față de anul precedent, în Centru – cu 3,5%, iar în UTA Găgăuzia – cu 10,6%.

Economia mun. Chișinău continuă să fie în majoritate orientată spre deservirea pieței interne a țării, rămânând extrem de puțin orientată spre export. În anul 2023, ponderea producției industriale livrate pe piața externă a constituit 22,3%, fiind sub media națională (34,5%). În perioada de referință, cea mai mare pondere a producției livrate pe piața externă o dețin întreprinderile situate în UTA Găgăuzia cu 56% și cele din Nord – cu 50,2%.

V. Antreprenoriat

În anul 2023, în Republica Moldova, numărul de întreprinderi raportoare a constituit 63 778 unități, fiind în creștere cu 1 170 unități față de anul 2022. Din totalul întreprinderilor raportoare din țară, în mun. Chișinău și-au desfășurat activitatea 38 452 unități, cu 455 unități mai multe decât în anul precedent.

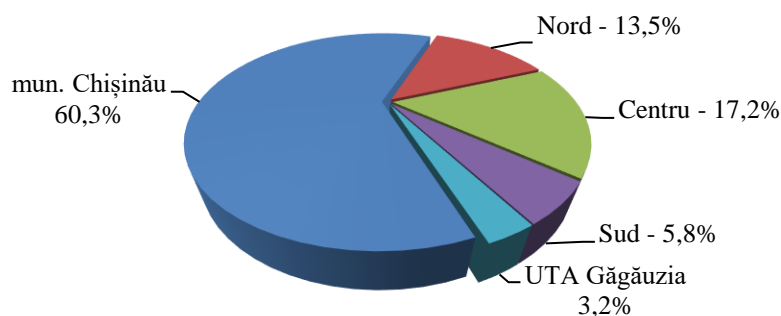

Fig.9 Repartizarea numărului de întreprinderi pe regiuni de dezvoltare, în anul 2023

Conform datelor statistice, 60,3% din numărul total al întreprinderilor din țară își desfășoară activitatea în mun. Chișinău, 17,2% în regiunea Centru, 13,5% - în Nord, 5,8% - în Sud, iar 3,2% - în UTA Găgăuzia.

În anul 2023, venitul din vânzări al agenților economici din țară a constituit 636,1 mlrd. lei, dintre care 74,1 % a fost obținut de agenții economici din mun. Chișinău (471,4 mlrd lei), iar regiunile de dezvoltare ale țării au realizat venituri astfel: Nord – 68,3 mlrd lei, Centru – 65,8 mlrd lei; Sud – 18,4 mlrd lei și UTA Găgăuzia – 12,1 mlrd lei.

Totodată, în structura venitului din vânzări pe genuri de activitate a agenților economici din mun. Chișinău, cea mai mare pondere și anume de 47,9% este deținută de domeniul „Comerț cu ridicata și cu amănuntul” înregistrând un venit din vânzări de circa 225,7 mlrd lei, cu o creștere nesemnificativă față de anul 2022.

„Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” a surclasat „Industria prelucrătoare, care în anul 2022 ocupa locul doi, înregistrând venituri din vânzări în valoare financiară de 50,4 mlrd lei, cu o pondere de 10,7 % în totalul veniturilor, fiind în creștere cu 23,4% comparativ cu anul 2022 (40,8 mlrd lei);

În continuare, fiind urmați de veniturile din vânzări generate de agenții economici antrenați în:

- „*Industria prelucrătoare*” – 43,2 mlrd lei, cu o pondere de 9,2 %, fiind în creștere cu 2,3% comparativ cu anul 2022 (42,2 mlrd lei);

- „*Informații și comunicații*” - 23,9 mlrd lei, cu o pondere de 5,1%, majorându-se cu 12,7% față de anul 2022 (21,2 mlrd lei).

- „*Transport și depozitare*” – 22,7 mlrd lei, cu o pondere de 4,8%, în creștere cu 2,3% față de anul precedent (22,2 mlrd lei);

- „*Construcții*” – 20,8 mlrd lei, cu o pondere de 4,4%, în creștere cu 8,9% în raport cu anul 2022.

În anul 2023, în mun. Chișinău, au fost angajate circa 329,5 mii persoane, ceea ce constituie 61,1% din numărul total al salariaților din Republica Moldova, fiind în creștere cu 9,1 mii salariați sau cu 2,8% față de anul precedent.

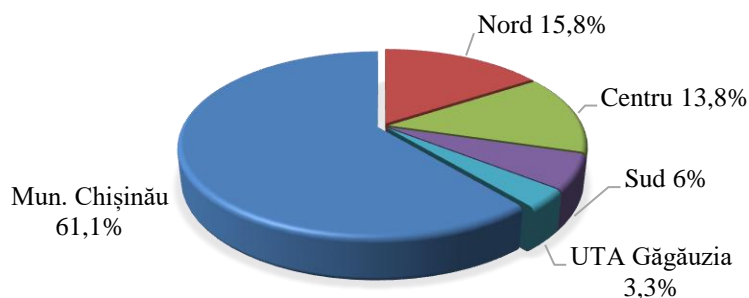

Fig.10 Repartizarea numărului de salariați pe regiuni de dezvoltare, în anul 2023

În regiunea *Nord* au activat 85,1 mii salariați ceea ce constituie 15,8% din numărul total pe țară; în *Centru* – 74,5 mii salariați (13,8%); *Sud* – 32,3 mii salariați (6%) și *UTA Găgăuzia* – 17,7 mii salariați (3,3%).

Dezvoltarea unei întreprinderi este strâns legată de capacitatea acesteia de a se adapta la schimbările din mediul de afaceri, iar utilizarea produselor TIC (Tehnologia Informației și Comunicațiilor) joacă un rol central în acest proces. TIC influențează fiecare aspect al activității unei întreprinderi, de la eficiența operațională la extinderea piețelor și inovare.

Tabelul nr.2 Ponderea întreprinderilor care beneficiază de acces la Internet și utilizează produsele TIC, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2023, %

	Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
Întreprinderi cu acces la Internet (inclusiv conexiune fixă și mobilă)	68,7	11,1	12,8	4,7	2,7
Întreprinderi care utilizează Internetul pentru a interacționa cu autoritățile publice	68,5	11,3	12,4	4,9	2,9
Întreprinderi care desfășoară întâlniri la distanță	73,1	11,4	9,6	3,7	2,2
Întreprinderi cu website propriu	78,7	8,0	8,7	2,7	1,9
Întreprinderi care utilizează Social	73,0	9,7	11,8	3,6	1,9

Dezvoltarea produselor TIC în Republica Moldova variază în funcție de regiune, fiind concentrată în principal în mun. Chișinău. Mun. Chișinău beneficiază de una dintre cele mai rapide și mai accesibile rețele de internet din regiune, depășind semnificativ media în celelalte regiuni ale țării, iar costurile serviciilor de internet sunt printre cele mai mici din Europa, ceea ce face internetul accesibil unui număr mare de utilizatori.

Astfel, întreprinderile din mun. Chișinău se remarcă printr-o deschidere mai mare față de inovație, digitalizare și utilizarea noilor tehnologii în scopul creșterii competitivității la nivel local și internațional.

VI. Transportul de mărfuri și pasageri

În anul 2023, în Republica Moldova, au fost transportate mărfuri cu autovehiculele din posesia persoanelor juridice precum și cele închiriate, în volum de 39 248 mii tone, fiind în scădere cu 8,4% față de anul 2022 (42 850,8 mii tone).

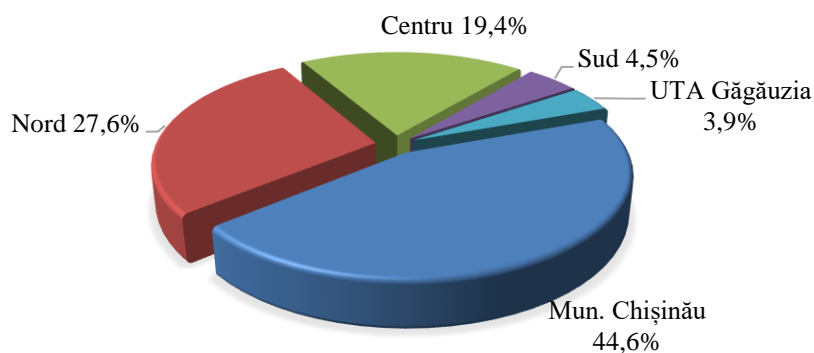

Fig.11 Ponderea volumului de mărfuri transportate pe regiuni de dezvoltare în volumul total pe țară, în anul 2023

Volumul total de mărfuri transportate de către întreprinderile din mun. Chișinău a cifrat 17 477,8 mii tone ceea ce constituie 44,6% din volumul total al mărfurilor livrate în țară, fiind în creștere cu 12,8% comparativ cu anul 2022. Livrările de mărfuri în regiunea *Nord* au constituit 27,6% din volumul total al mărfurilor livrate în țară, iar în *Centru* – 19,4%. Cele mai scăzute ponderi au fost înregistrate în regiunile *Sud* – 4,5% și *UTA Găgăuzia* – 3,9%.

Totodată, mărfuri transportate *contra plată* în mun. Chișinău au constituit 60,8% din volumul total, în regiunea *Centru* – 43,1%, în *Nord* – 29%, *Sud* – 51,9% și *UTA Găgăuzia* – 52,5%.

În total pe țară, în anul 2023, cu autobuze și microbuze au fost transportați 85,5 mil. pasageri, fiind în creștere cu 7,5% comparativ cu anul 2022. Dintre aceștia, 54,5 mil. pasageri (63,7%) au fost transportați de agenții economici din mun. Chișinău. Ponderea pasagerilor transportați în regiunile de dezvoltare ale țării este structurată astfel: în *Centru* – 15,9%, *Nord* – 11,5%, *Sud* – 6,7% și *UTA Găgăuzia* – 2,2%.

Veniturile obținute din transportul pasagerilor cu autobuze și microbuze, în anul 2023 raportat la anul precedent, de către agenții din *mun. Chișinău* au cifrat 1 545,5 mil. lei (+7,4%), în regiunea *Centru* – 471,7 mil. lei (+5,1%) în *Nord* – 477,8 mil. lei (+7,3%), *Sud* – 146,6 mil. lei (+1,2%) și *UTA Găgăuzia* – 150,5 mil. lei (+39,6%).

VII. Activitatea de turism

Capacitatea de cazare turistică existentă reprezintă numărul de locuri de cazare turistică, înscrise în ultimul act de recepție, al structurii de primire turistică colectivă cu funcțiuni de cazare, exclusiv paturile suplimentare care se pot instala în caz de necesitate. Numărul de locuri este determinat pentru structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică existente la 31 decembrie, aflate în stare de funcționare.

Conform datelor statistice, în anul 2023, capacitatea existentă a structurilor de primire turistică colectivă cu funcțiuni de cazare în Republica Moldova a constituit 8 707 camere cu un efectiv de 25 386 locuri-pat, dintre care 4 464 camere (51,3%) aparțin structurilor de primire turistică colective din *mun. Chișinău*, regiunea *Centru* – 2 179 camere (25%), *Nord* – 1 103 camere (12,7%), *Sud* – 734 camere (8,4%) și *UTA Găgăuzia* – 227 camere (2,6%).

În perioada de raport, în structurile de primire turistică colective din țară au fost cazați circa 391,5 mii persoane, în creștere cu 57,5 mii persoane sau cu 17,2% față de anul 2022 dintre care 262,5 mii turiști au fost cazați în structurile de primire din *mun. Chișinău*.

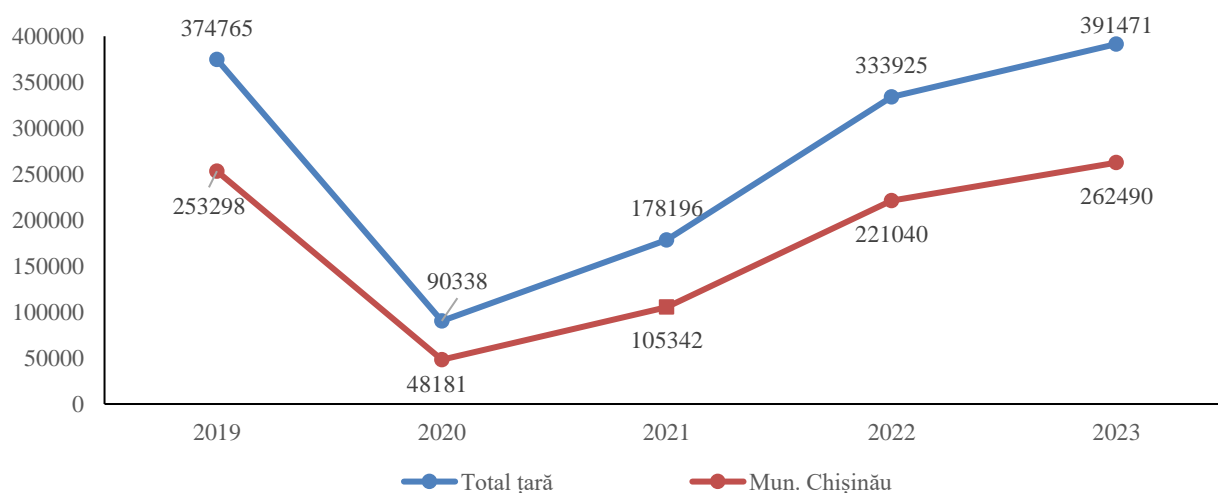

Fig.12 Evoluția numărului de turiști cazați în structurile de primire turistică, în perioada 2019-2023

Ponderea turiștilor în numărul total de turiști cazați, care au preferat să se oprească în structurile de primire turistică din *mun. Chișinău* a constituit 67,1%, în regiunile de dezvoltare: *Centru* – 20,0%, *Nord* – 5,7%, *Sud* – 6,1% și *UTA Găgăuzia* – 1,1%.

Durata medie de zile de ședere a unui turist în structurile de primire turistică colective, în anul 2023 a constituit 3,8 zile, din care la: *hoteluri și moteluri* – 3,1 zile, *cămine pentru vizitatori* – 10,3 zile, *pensiuni turistice și agroturistice* – 2,7 zile, *structuri de întremare* – 17,7 zile, *structuri de odihnă* – 3,4 zile, *tabere de vacanță* – 10,3 zile.

În structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare din *mun. Chișinău* în anul 2023, au fost înregistrate 730,7 mii înoptări ale turiștilor, în regiunea *Centru* – 408,5 mii înoptări, în *Nord* – 91,5 mii înoptări, *Sud* – 164,1 mii înoptări și *UTA Găgăuzia* – 20,2 mii înoptări.

Ponderi mai însemnate în numărul total de vizitatori străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit celor sosiți din Ucraina (38,4%), România (19,0%), S.U.A. (7,0%), Federația Rusă (3,1%) Turcia (2,7%), Germania (2,5%) și Italia (1,9%).

VIII. Agricultură și industria prelucrătoare a producției agricole

După seceta severă din 2022, anul 2023 a fost caracterizat de condiții meteorologice mai favorabile care au condiționat creșterea producției principalelor culturilor agricole.

Tabelul nr.3 Rosta medie la 1 hectar pe principalele culturi agricole, în anii 2022-2023

Regiuni	Cereale și leguminoase, în chintale		Grâu, în chintale		Legume de câmp, în chintale	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Total țară	25,5	40,8	25,9	41,5	198,3	211,6
Mun. Chișinău	21,1	41,6	23,0	42,4	155,2	169,4
Nord	27,9	50,2	28,2	50,8	131,5	162,2
Centru	27,7	40,8	28,3	41,6	274,6	278,7
Sud	23,4	34,6	23,6	34,8	373,2	323,7
UTA Găgăuzia	20,7	30,1	20,8	30,2	47,2	175,4

Astfel, în anul de referință, rosta medie a cerealelor și leguminoaselor la 1 hectar comparativ cu anul 2022 a înregistrat creșteri după cum urmează: în *mun. Chișinău* – 41,6 chintale (de 2 ori), în regiunea *Nord* – 50,2 chintale (+80%), în *Centru* – 40,8 chintale (+50%), în *Sud* – 34,6 chintale (+47%) și în *UTA Găgăuzia* – 30,1 chintale (+45%).

În toate regiunile de dezvoltare ale țării, în anul 2023, s-a majorat producția de grâu și a legumelor de câmp, cu excepția regiunii *Sud*, în care producția legumelor s-a diminuat cu 13,2% comparativ cu anul 2022.

În perioada de referință a crescut producția (creșterea în masă vie) vitelor și a păsărilor de circa 2,1 ori și *producția de ouă* cu 7%, iar *producția de lapte* a scăzut cu 19,7%.

În anul 2023, comparativ cu anul precedent, în *mun. Chișinău*, efectivul de animale în gospodăriile de toate categoriile a scăzut, ca rezultat al diminuării efectivului atât în întreprinderile agricole, cât și în gospodăriile populației, cu excepția efectivului ovinelor și păsărilor în întreprinderile agricole.

Sectorul industrial al economiei țării este determinat preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora în anul 2023 le-au revenit 79,1% din valoarea totală a producției. Una dintre sursele de bază ale industriei prelucrătoare o reprezintă producția agricolă, atât de origine vegetală cât și animală.

Astfel, în anul 2023, în Republica Moldova, producția de *sucuri de legume și fructe* a cifrat 60,7 mil. litri dintre care: în *mun. Chișinău* – 29,6%; *Nord* – 61,5% și *Sud* – 7,4%, restul regiunilor deținând cote ne semnificative.

La categoria *fructe prelucrate și conservate*, *mun. Chișinău* deține o pondere de 73,2% din totalul producției, fiind urmată de regiunea *Nord* cu 11,5%.

Regiunea *Nord* s-a clasat pe primul loc la producerea *conservelor de legume și fructe* cu ponderea de 59,6%, iar *mun. Chișinău* deține 34,5% din totalul producției.

În anul 2023, volumul producției de *carne, inclusiv carne de pasăre pe țară* a cifrat 74,2 mii tone, dintre care: în *mun. Chișinău* – 38,3%; *Centru* – 50,4%; *Nord* – 9,1%. Regiunea *Sud* și *U.T.A. Găgăuzia* au deținut ponderi în intervalul 0,5-2% din totalul producției respective.

În Republica Moldova, în perioada de referință s-a produs *pâine și produse de panificație* în cantitate de 125,5 mii tone pe țară. Ponderea producției de *pâine și produse de panificație* obținute în *mun. Chișinău* a constituit 34,7%; *Sud* – 28,6%; *Centru* – 23,6%, *Nord* – 12% iar *U.T.A. Găgăuzia* – 1%.

**Principali indicatori de dezvoltare social economici ai mun. Chișinău comparativ
cu alte regiuni ale Republicii Moldova, în anul 2023**

	Unit. de măs.	Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia	Republica Moldova
I. Situația demografică							
Populația cu reședință obișnuită	pers.	665 461	644 574	674 190	323 866	115 196	2 423 287
- ponderea în totalul pe țară	%	27,5	26,6	27,8	13,4	4,8	100
II. Câștigul salarial mediu lunar							
Câștigul salarial mediu lunar	lei	14 884,3	9 486,5	9 692,0	9 490,7	8 771,5	12 209,2
- față de câștigul salarial mediu lunar pe țară	%	121,9	77,7	79,4	77,7	71,8	100
III. Activitatea investițională							
Volumul investițiilor în active imobilizate	mil. lei	24 697	4 902	5 101,3	2 704,4	962,8	38 367,5
- ponderea în totalul investițiilor din țară	%	64,4	12,8	13,3	7,0	2,5	100
IV. Producția industrială							
Valoarea producției industriale fabricate	mil. lei	46 295,7	19 281,7	14 952,5	4 329,7	2 736,9	87 596,5
- ponderea în totalul pe țară	%	52,9	22,0	17,1	4,9	3,1	100
Valoarea producției industriale livrate	mil. lei	42 916,7	18 494,1	14 290,3	3 784,9	2 618,4	82 104,4
- ponderea producției livrate pe piața externă, în total livrări	%	22,3	50,2	45,0	42,8	56,0	34,5
V. Antreprenariat							
Nr. de întreprinderi raportoare	unități	38 452	8 610	10 973	3 703	2 040	63 778
- ponderea în totalul pe țară	%	60,3	13,5	17,2	5,8	3,2	100
Venitul din vânzări al agenților economici	mlrd. lei	471,4	68,3	65,8	18,4	12,1	636,1
- ponderea în totalul pe țară	%	74,1	10,7	10,4	2,9	1,9	100
VI. Transportul de mărfuri și pasageri							
Volumul mărfurilor transportate cu transportul rutier	mii tone	17 477,8	10 835,5	7 623,1	1 781,0	1 530,6	39 248,0
- ponderea în totalul pe țară	%	44,6	27,6	19,4	4,5	3,9	100
Pasageri transportați cu autobuze și microbuze	mii pasageri	54 459,1	9 862,9	13 556,2	5 734,1	1 836,5	85 448,8
- ponderea în totalul pe țară	%	57,6	11,5	15,9	6,7	2,2	100
VII. Activitatea de turism							
- numărul turiștilor cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	persoane	262 490	22 492	78 150	23 848	4 491	391 471
- ponderea turiștilor în numărul total de turiști cazați în structurile de primire turistică colective	%	67,1	5,7	20,0	6,1	1,1	100